

**[Kritika Husserlova pojetí fenomenologické redukce]**

**Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1967\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1967\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 13. 7. 1967
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 13. 7. 1967

## [Kritika Husserlova pojetí fenomenologické redukce]<sup>1</sup>

13. 7. 67

Husserlova myšlenka „fenomenologické redukce“, tj. myšlenka vyřazení „světa“ (resp. víry v bytí „světa“), aby tak bylo dosaženo čistého vědomí, tzv. transcendentálního vědomí, které předchází světu, musí být hned několikerým směrem modifikována. Především nelze takové „čisté vědomí“ získat jinak než hypotézou (a tedy nemůže nejít o vědomí v mystifikované podobě). To, co lze „redukovat“, je vskutku jen fenomén jakožto „předmět“ vědomí, nikoli jakožto subjekt, resp. konstituenta tohoto vědomí. To znamená, že můžeme postupně redukovat model, resp. strukturu určitého fenoménu, ale tato redukce je současně dalším postupem, a tedy komplexifikací onoho vědomí, které tuto redukci aktivně provádí.

### 670713

---

<sup>1</sup> Jedná se o přípravné poznámky k článku *Víra a filosofie*, in: *Křesťanská revue*, 35, 1968, č. 6, str. 126–132 (srv. také pozdější vydání: *Víra a filosofie*, in: L. Hejdánek, *Filosofie a víra. Nepředmětnost v myšlení a ve skutečnosti II*, Praha 1999<sup>2</sup>, str. 57–66). – Pozn. red.